

Utbildningsdepartementet

Remissen En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning. SOU 2020:28.

Sammanfattning

Kommunen bedömer att ändringar av huvudmannaskap och skolvalssystem enligt utredarens förslag inte kommer att lösa de huvudsakliga problemen i grundskolan. Kommunen väljer ändå att lämna yttranden på några av de förslag som lämnas.

Ett genomgående problem i utredarens förslag är att de inte är utformade för små kommuner. Ett fritt skolval har liten om ens någon positiv påverkan om det bara finns en skola. Ett fritt skolval förutsätter obegränsad tillgång på olika skolor och elever, vilket inte är fallet i små kommuner. Lagen om offentlig upphandling (LOU) fungerar i många småkommuner på grund av otillräcklig konkurrens tveksam, och att då ytterligare knyta skolan i glesbygd till detta system är inte positivt.

Eftersom kommunen inte idag har några möjligheter till skolval, har vi heller inga administrativa kostnader för detta. Att som utredaren förslår minska resurserna till skolan vid ett samlat skolval vittnar om en okunskap om små kommuners skolvardag. Fixeringen vid storstad och volymproduktion är tydlig, och markerar bara tydligare utredarens brasklapp kring uppdragets bristande möjlighet att lösa problemet.

Utredningens uppdrag och arbete

Kommunen delar utredarens uppfattning att huvudmannaskap och i förlängningen skolvalssystemet är ett problem i sig. Frågan om reformvård eller grundläggande reformering borde vara mycket aktuell.

Kommunen konstaterar således att den reformvård som utredaren efter ovanstående friskrivning föreslår i utredningen inte för oss kommer att lösa de problem som avses.

Kommunen har ändå valt att besvara remissen utifrån den påverkan förslagen skulle få.

Ansvaret för förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan

Kommunen bedömer att det inte spelar någon roll om uppgifter centraliseras och samlas regionalt eller nationellt. Digitaliseringens möjligheter och våra oavsett myndighetens förläggningssort långa avstånd gör innehållet i styrningen viktigare än lokaliseringen.

Likvärdighet och skolegregation

Kommunen konstaterar att större delen av problemområdet faller för oss med enbart en skola. Utredningens förslag om en allsidig social sammansättning, och kraven på att aktivt sträva mot det, är inte mål som går att arbeta mot med enbart en skolverksamhet i kommunen.

Det är också så att resurstilldelningen till skolan definitionsmässigt kommer att bli beroende av statlig styrning – kommuner med stor utflyttning och som är socialt utsatta kommer inte ha förmånen att kunna fördela resurser. Resurser måste utjämnas mellan kommuner beroende på social förmåga.

Gemensamt skolval och principer för placering, mottagande och urval.

Kommunen konstaterar att större delen av problemområdena faller för oss med enbart en skola i tätorten (med 4 registrerade skolenheter).

Skolans resurser

Kommunen konstaterar att större delen av problemområdet faller för oss med enbart en skola. Kommunen håller dock med om utredningens bedömning att staten behöver ta ett större ansvar för ökad likvärdighet.

Utredningen för en diskussion om att små, eftersatta kommuner kompenseras genom utjämningsystemet, och att denna kompensation även ska gå till skolan. Inte minst med balanskravet kan detta ställa till problem. Eftersom det inte går att mäta effektivitet i skolan – betygen är inte tillförlitliga som mätvärden – är det svårt att säga om det är positivt eller negativt att en kommun lägger mycket pengar på sin skola. I det läget bör staten överväga att inte gå vägen via utjämningsystemet, utan finansiera skolan direkt via statlig skolpeng. På så sätt behålls det i utredningen ifrågasatta skolvalssystemet, samtidigt som strukturkorrigering sker direkt i skolan.

Insatser för likvärdighet i ett bredare perspektiv

Kommunen har inga synpunkter.

Konsekvensanalys

Kommunen har inga synpunkter.